

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Enchiridion Erasmi Roterodami Germani De Milite Christiano

Erasmus, Desiderius

Lypsi, 1516

VD16 E 2746

Canon Decimusseptimus.

urn:nbn:de:hbz:466:1-33324

esse, vt quū quotidie succūbat tentationi, nō saltem aliquando vel curet experiri, qd sit vincere tentationē. Quod quo fecerit frequētius, hoc fiet victoria dulcior.

¶ Canon Decimusextus.

Quod si qñ te cōtigerit lethale vulnus accipere, caue ne p̄tin⁹ abiecto clypeo / relictis armis hosti te dedas. Id qd' aiaduerti non paucis accidere, quibus animus natura est imbecillior & muliebrior, vt semel p̄strati, desinēt reluctari, seque totos permitāt affectib⁹, neq; cogitēt de recuperāda libertate. Nimisq; piculosa est ista pusillanimitas, quæ cū interdum ingenijs non pessimis adiūcta sit, tamē ad id qd' est oīm pessimū solet adducere, desperationē. Aduersus hāc igit̄ hac regula cōmuniēda mens est, vt lapsi in pctm̄, nō solū desperem⁹, sed gnauos milites imitemur, quos nō raro pudor ignominia, & accepti vulneris dolor nō modo non cōijcit in fugā, verū ad fortius / q̄ antea / pugnandū / acuit redintegratq;. Itidē nos quoq; / simul atq; in capitalē noxiā fuerim⁹ inducti, ilico p̄perem⁹ redire ad cor, & lapsus ignominia noua virtutis alacritate refarcire. Facilius vni vulnere medeberis, q̄ multis, facilius recēti, q̄ inueterato iam putriq;. Anima temetipsūm versiculo illo notissimo, quem vsurpasse Demosthenes legitur, Vir fugiens & denuo pugnabit. Cogita Dauid, p̄phetā, regem Salomonē, Petrum ecclesie principem, Paulum apostolū, tāta lumina sanctimonie, in quæ scelera tamen inciderint. Quos fortasse vel ob hoc cadere pmisit deus, ne tu lapsus desperares. Erige te igit̄ in pedes, sed statim magnocq; aīo, atq; in pugnā redito, tū ardētior, tū cautior fit interi, vt et capitalia cōmissa p̄js hoīb⁹ / cedāt in cumulū pietatis, dū ardēt⁹ amāt, q̄ turpius errarūt.

¶ Canon Decimuseptimus.

Sed aduersus alios atq; alios tentatoris incursus / alia atq; alia remedia sunt accōmodatiora. At vnicū, multocq; oīm efficacissimū remediū, aduersus omne vel aduersitatis, vel tētationis genus est crux Christi, quæ eadē est & errantib⁹ exemplū, & laborātib⁹ refrigeriū, & pugnātib⁹ armatura. Hæc est vna cō
stra oīa tela nequissimi obijciēda. Proinde conuenit in hac dī
mysterium

Lapsis q̄ citissime ad christū reuertendum

K ij

ligenter exerceri, non quidē vulgi more, quo quidā passionis
hiltoriā quotidie relegunt, aut crucis imaginem adorant, aut
millenis lignis ei⁹ / totū vndiq; corp⁹ cōmuniūt / aut fragmētū
aliquod sacraū ligni domi seruant, aut ita certis horis supplicū
Christi recolunt, vt ei tanq; homini iusto & indigna patiēti
humano affectu cōdoleant, atq; illachrymēt. Nō hic est verus
illius arboris fructus, verum interim sit isthuc lac infantium
animarum. Tu ꝑo ascende in palmam, vt veros illius fructus
apprehendas. Ii sunt præcipui, si membra capiti in mortifican-
dis affectibus quæ sunt membra nostra super terram / con-
formes esse curemus, Id qd nobis nō solum amarum esse nō
debet, verum etiā vehemēter optabile ac iucundū, si modo
spūs Christi viuit in nobis. Quis em̄ vere amat eum, cui q; dis- Ro. 8.
simillimus esse gaudeat: Verū quo maiore fructu mysteriū
crucis mediteris, oportebit vnumquēq; sibi rationē ac piām
quādam digladiandī artem parare, & in ea diligēter exerceri,
vt simul atq; res poposcerit, i promptu sit. Ea p̄t esse huiusmōi
vt singulis affectibus tuis crucifigendis, eam crucis partem ap-
plices, quæ potissimū respondeat. Nulla est em̄ omnino vel tē
ratio, vel aduersitas, quæ non suum ac propriū habeat reme-
diū in ea. Veluti quū te titillat ambitio huius mundi, quum
pudet ludibrio ac contemptui esse, cogita o membrū infimū, I. cor. 11.
quātus sit Christus caput tuū, & quo sese tua causa deiecerit,
Quū incessit animum inuidiæ malum, memento q; benigne
q; candide se totū ille nostris vsibus impenderit, q; bonus fue-
rit etiā pessimis. Quum sollicitaris a gula, recole illum felle Luc. 24.
& aceto potatum, Quū tentaris a voluptate turpi, recordare Ioan. 16.
q; tota capitis vita ab omni abfuerit voluptate, q; omnibus in-
comodis, cruciatib⁹, erumnis plena. Quū iritat ira, succurrat
statim ille qui velut agnus coram tondente obmutuit, & non
aperuit os suū. Si te male vrit paupertas, aut habēdi cupiditas
sollicitat, p̄tinus in mentem veniat ille dñs vniuersorū, pro te
factus egenus, ita vt non haberet, vbi inclinaret caput suum.
Atq; ad eandē rationē, si & in reliquis tentationib⁹ feceris, nō
solum acerbū non erit vim attulisse tuis affectibus, verū etiā

Crucis fructus

dulce, propterea qd' intelliges isto modo te conformari capiti tuo, eiq; pro suis immensis doloribus/ quos tua causa pertulit, quali gratiam referre.

¶ Canon Decimus octauus.

At hoc quide' remedij, qua'q; vnu' omniu' lo'ge praesentissimu' est/ ijs qui mediocriter in via vitae processerunt, tamen infir-
 mioribus non nihil profuerint & illa, si sollicitante ad impietate affectu, statim ob oculos mentis reuocet, q; foeda, q; execranda, q; exitialis res sit peccatum, contra quata hominis dignitas. In
 futilibus etiam negotijs/ paulisper apud nos ipsos colultamus in hac re omnium maxima, priusq; nosmet assensu/ veluti cle-
 rographo/ diabolo astringimus/ no' nostro cum animo repu-
 tabimus a quato opifice sumus conditi, in qua excellenti statu
 constituti, qua' immenso praecio redempti, ad quantam foelicitas-
 tem vocati. Hominem generosum illud esse animal, cuius vni' gratia
 mirabilem hanc mundi machina' fabricatus est deus, con-
 diem angeloru', filium dei, heredem immortalitatis, membru'
 Christi, membru' ecclesiae, corpora nostra templa esse spiritus
 sancti, mentes simulachra simul & adyta diuinitatis. At e re-
 gione peccatu' esse pestem teterrima' ac tabem tum animi, tum
 corporis. Vtrūq; em' in natiua' speciem reflorescit innocentia,
 peccati ꝛo contagio, marcescit vtrūq; etiam in hoc saeculo. Pec-
 catu' est lethale virus spurcissimi serpentis, authoramentu' dia-
 boli, ac seruitutis no' turpissima' modo, veru' etia' miserrima'.
 Hac atq; huiusmodi vbi tecum expenderis, etiam atq; etiam
 delibera, num satis consultum sit, ob fucata, momentanea',
 venenatam peccati delectaciunculā, a tanta dignitate, in tanta
 excidere indignitate, vnde te p teipm no' queas asserere.

¶ Canon vnde uigesimus.

Deinde duos illos autores inter se dissimilimos cōpara, deū
 ac diabolu', quoru' alteru' peccado tibi facis inimicu', alteru' costi-
 tuis dñm. Per innocentia' & gratiam ascisceris in numeru' ami-
 coru' dei, adoptaris in ius & hereditatem filiorum. Per pec-
 catu' vero constitueris & seruus & filius diaboli. Alter est eter-
 n⁹, ille fons & Idæa summi pulchri, summae voluptatis, sumi

K iij

Tētatiōe immi-
 nēte qd cogitā-
 dum,

Nota.

Humanae natu-
 rae dignitas

Peccati vilitas
 ac turpitudō,

Boni & mali
 suos habet do-
 minos sed inae-
 quales.

1. co. 6.

Mat. 6.
 Ioan. 15.
 Gall. 4.
 2. Pe. 2.
 Act. 13.